

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. KOVO 23 D. NUTARIMO NR. 351 „DĖL
VALSTYBINIŲ ALIŲ, DIDŽIOSIOS GIRIOS (AUKŠTOJO TYRO I), DIRŽAMENIŲ,
GEGUŽINĖS, GEIDUKONIŲ, KAZIMIERAVOS TELMOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ
ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ IR VALSTYBINIO AUKŠTOJO TYRO
TELMOLOGINIO DRAUSTINIO RIBŲ PLANO IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 20-1004(2)) (TAIS NR. 20-8081(2))**

2020-11-11   Nr. NV-3080

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija (bendradarbiaujant su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba (toliau – VSTT)).

2. Projekto tikslas – nauja redakcija išdėstyti nutarimą ir valstybinių Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų ir valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio nuostatus, juos suderinant su Saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis. Valstybinių Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos ir Aukštojo tyro telmologinių draustinių ribų planai nauja redakcija nedėstomi.

Teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas patikslintas Projektas.

3. Dabartinė situacija:

- 2016 m. spalio 18 d. Seimas priėmė Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24¹, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymą (toliau – STĮ), 2018 m. rugsėjo 27 d. Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymą bei 2019 m. birželio 6 d. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, kuris įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.
- Šiuo metu galiojančių valstybinių Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų ir valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio nuostatų (toliau – draustinių nuostatai) turinys neatitinka naujos saugomų teritorijų nuostatų sąvokos, apibrėžtos STĮ 2 straipsnio 37 dalyje, taip pat šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyto veiklos draustiniuose reglamentavimo (t. y. dabar galiojančiuose nuostatuose neaptariami etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai, reikalavimai stoginėms).
- Draustinių nuostatai dubliuoja 2019 m. birželio 6 d. priimto Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus dėl veiklos reglamentavimo draustinyje.

4. Projekto esmė:

- Draustinių nuostatuose nustatomi valdymo, apsaugos ir tvarkymo reikalavimai, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai, atsižvelgiant į gamtinių ir kompleksinių draustinių rūšis ir jų steigimo tikslus, taip pat į kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių ypatumus ir draustinio išskirtinę vertę;
- draustiniams, kuriems nėra patvirtinti individualūs nuostatai, apsaugos ir tvarkymo reikalavimai bei etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai nustatomi bendruose gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose;

- atsižvelgiant į STĮ nustatytus reikalavimus stoginėms, skirtoms laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui draustiniuose, atitinkami reikalavimai nustatomi draustinio nuostatuose;
- atsisakoma draustinio nuostatų punktu, dubliuojančių Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus (dėl draudžiamų veiklų draustiniuose);
- Visi Projekte išvardinti draustiniai kaip buveinių apsaugai svarbios teritorijos yra priskirti Europos ekologiniam tinklui „Natura 2000“. Atsižvelgiant į tai, peržiūrėtos ir patikslintos draustiniuose saugomos Europos Bendrijos svarbos vertybės ir jų apsaugos poreikiai.

5. Derinimas:

- Suderinta be pastabų su Žemės ūkio ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Susisiekimo ministerija, Kultūros ministerija;
- Neatsižvelgta į vieną Teisingumo ministerijos pastabą, kad projektuose nėra numatyta, kokios yra skatinimų įgyvendinimo priemonės, todėl vertintina ar bus ir kaip realiai gali būti įgyvendintos siektinos skatinimo priemonės ir tikslai. Rengėjai atkreipia dėmesį, kad draustinių nuostatuose nurodytos skatinamosios priemonės yra savanoriškos, rekomendacinio pobūdžio ir jos jau buvo numatytos draustinių steigimo metu bei yra skirtos atkreipti dėmesį, kokios veiklos draustinyje prisidėtų prie palankios saugomų rūšių ir Europos bendrijos svarbos buveinių apsaugos būklės užtikrinimo. Todėl specialus finansinis ar kitoks mechanizmas jų įgyvendinimui nenumatomas. Be to, nuostatuose nurodyta, jog Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemonės. Būtent šios priemonės, rengiant minėtus dokumentus, ir sudarys sąlygas realiai įgyvendinti siektinas skatinamąsias nuostatas, suformuluotas draustinių nuostatuose.
- Draustinių nuostatai patikslinti atsižvelgiant į Valstybinės miškų tarnybos (toliau – tarnyba) pastabą, nurodant, kad „draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes“. Pareigūnas, priimdamas sprendimą dėl saugomų rūšių augaviečių ar radaviečių pažeidimo (sunaikinimo), gali pasitelkti saugomos teritorijos direkcijos specialistus ar kitus atitinkamos srities ekspertus;
- Projektas darbo tvarka suderintas ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus. **Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė patikslintam Projektui pastabų ir pasiūlymų neturi.**

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom – Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau prisideda prie Vyriausybės programos 79, 86 ir 88 nuostatų, susijusių su biologinės įvairovės išsaugojimu, įgyvendinimo.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

Ekonomikos politikos grupės vyresnioji patarėja

Jurgita Gaižiūnienė

Jurgita Gaižiūnienė, tel. 8 706 63780, el. p. jurgita.gaiziuniene@lr.lt